

Startside>Anlægelse af retssag>Hvor og hvordan>Sagsomkostninger

Sagsomkostninger

Letland

Denne side indeholder oplysninger om sagsomkostninger i Letland.

Regler om salærer og honorarer til de juridiske erhverv

1. Fogeder

Honorarer til edsvorne fogeder (*zvērīnāti tiesu izpildītāji*) fastsættes i overensstemmelse med de [lovbestemte satser](#). Det er forbudt at indgå aftale om honorarer, der adskiller sig fra de lovbestemte satser.

2. Advokater

Med undtagelse af de tilfælde hvor staten yder retshjælp, er der ingen faste salærer for de ydelser, der leveres af **edsvorne advokater** (*zvērīnāti advokāti*) i Letland. Advokaten aftaler selv sit salær med klienten.

I henhold til artikel 57 i [lov om advokater](#) (*Advokatūras likums*) indgår edsvorne advokater en skriftlig aftale med klienten om, at advokaten handler på klientens vegne i sagen, og om salæret herfor.

Hvis der ikke foreligger en skriftlig aftale, og der opstår en tvist, kan advokatens salær fastsættes til det dobbelte af det beløb, der er fastsat i lovgivningen om retshjælp, og andre udgifter kan godtgøres inden for de grænser, der er fastsat deri.

I henhold til artikel 12 i [lov om advokater](#) dækker staten advokaters salærer og andre tilknyttede udgifter, i de tilfælde der er fastsat i lovgivningen.

Lovgivningen om offentlig retshjælp ([lov om offentlig retshjælp](#) (*Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likums*) og [strafferetsplejeloven](#) (*Kriminālprocesa likums*) fastsætter betingelserne for, hvornår der kan ydes retshjælp i civile sager, forvaltningssager og straffesager. Retshjælpen betales af staten.

Udgifterne til advokater, der yder retshjælp, dækkes af staten i henhold til

[ministerkabinetets forskrift nr. 1493 af 22. december 2009 om regler for omfanget af offentlig retshjælp, beløb, tilknyttede udgifter og proceduren for betaling heraf](#)

. Der er tale om faste salærer (et fast beløb eller en fast timesats), som staten betaler til advokater i overensstemmelse med de fastlagte procedurer. Se også svarene på spørgsmålene nedenfor.

Faste omkostninger

Faste omkostninger i civile sager

Faste omkostninger for sagens parter i civile sager

Faste omkostninger for parterne omfatter statslige afgifter, afgift til retskontoret og omkostninger i forbindelse med sagens oplysning.

Tidspunkt i en civil sag, hvor sagens parter skal betale faste omkostninger

En begæring til retten skal ledsages af dokumenter, der bekræfter, at afgifter til staten og andre retsafgifter er blevet betalt i overensstemmelse med de procedurer, som er fastlagt ved lov.

Den afgift, der skal betales for rettens arbejde (statslig afgift) og til retskontoret, indbetales til staten som følger:

Modtager: Statskassen (*Valsts kase*)

Modtagers skatteregistreringsnummer: 90000050138

Modtagers kontonummer: LV55TREL1060190911200

Modtagers bank: Statskassen (*Valsts kase*)

Bankens BIC-kode: TRELLV22

Meddelelse: data til identifikation af sagen indtastes her.

Gebyrer i forbindelse med sagens oplysning skal betales, før sagen kan behandles.

Godtgørelse til vidner og sagkyndige (for undersøgelser eller afhøring af vidner på stedet) samt omkostninger til forkyndelse af stævninger, offentliggørelse af meddelelser i aviser og sikkerhedsstillelse i forbindelse med krav skal betales af den part, der fremsætter begæringen, før sagen kan behandles.

Den part, der fremsætter begæringen, skal betale følgende omkostninger, før sagen kan behandles:

godtgørelse til vidner og sagkyndige

udgifter i forbindelse med vidneafhøringer eller syn og skøn

afgifter til udstedelse og forkyndelse af stævninger

udgifter til opsporing af sagsøgte

omkostninger til offentliggørelse af meddelelser i aviser

omkostninger til sikkerhedsstillelse i forbindelse med et krav.

Indbetalinger i forbindelse med sagsbehandling ved en distriktsdomstol eller en byret (*rajona tiesa/pilsētas tiesa*) eller en regional domstol (*apgabaltiesa*) skal overføres til domstolsstyrelsens konto:

Modtager: Domstolsstyrelsen (*Tiesu administrācija*)

Modtagers kontonummer: LV51TREL2190458019000

Modtagers skatteregistreringsnummer: 90001672316

Modtagers bank: Statskassen (*Valsts kase*)

Bankens BIC-kode: TRELLV22

Andre betalingsoplysninger: **21499** (kode for betalingskategori) og andre oplysninger, som er nødvendige for at identificere sagen, såsom sagsnummeret, navnet på sagsøgte og angivelse af, om denne er en fysisk eller juridisk person.

Faste omkostninger i straffesager

Faste omkostninger for parter i straffesager

Tiltalte i straffesager betaler ikke retsgebyrer. [Strafferetsplejeloven](#) (*Kriminālprocesa likums*) indeholder ingen bestemmelser om gebyrer i straffesager. I artikel 8 i lovens overgangsbestemmelser er det fastsat, at civile krav, der er knyttet til en straffesag, før loven trådte i kraft, nu skal behandles som erstatningskrav. Hvis sagsøger i en civilsag ikke er den forurettede, eller sagsøgte ikke er gerningsmanden, behandles det civile krav nu i henhold til den

[loven om civile retspleje](#) (*Civilprocesa likums*). En måned efter lovens ikrafttræden skal den sagsansvarlige (*procesa virzītājs*) informere de andre parter i overensstemmelse hermed.

Tidspunkt i en straffesag, hvor sagens parter skal betale faste omkostninger

Se svaret ovenfor på spørgsmålet om faste omkostninger for parter i straffesager.

Faste omkostninger i forfatningssager

Faste omkostninger for sagens parter i forfatningssager

Der betales ikke retsgebyr på noget tidspunkt i en forfatningssag.

Tidspunkt i en forfatningssag, hvor sagens parter skal betale faste omkostninger

Der betales ikke retsgebyr på noget tidspunkt i en forfatningssag.

Pligt for advokater og andre partsrepræsentanter til at afgive forhåndsoplysninger

Parternes rettigheder og pligter

I henhold til artikel 2, stk. 2, i [Letlands etiske kodeks for edsvorne advokater](#) (*Latvijas Zvērinātu advokātu Ētikas kodekss*) skal advokater give en professionel, åben vurdering af en klients sag og yde den relevante juridiske bistand. Det hedder videre i artikel 3, stk. 1, i kodeksen, at advokater ikke må arbejde med sager, hvor de ikke er kompetente eller i stand til at udføre deres pligter på en fyldestgørende måde. En advokat skal, før vedkommende giver sit samtykke til at påtage sig en sag, gøre sig bekendt med sagens omstændigheder og give sin vurdering. [Lov om advokater](#) pålægger også edsvorne advokater opgaver. De skal f.eks. anvende alle legale midler og fremgangsmåder, når de forsvarer og repræsenterer rettigheder og legitime interesser for den person, der har anmodet om juridisk bistand.

Omkostningskilder

Hvor kan jeg finde oplysninger om omkostningskilder i Letland?

Der findes oplysninger om omkostningskilder i love og ministerkabinetets forskrifter på internettet og i domstolenes informationsbrochurer.

På hvilke sprog kan jeg finde oplysninger om omkostningskilder i Letland?

Oplysninger om omkostningskilder, som skal betales, når der er rejst et krav (uden en angivelse af de specifikke beløb), er tilgængelige på alle EU-sprog på webstedet for [Det Europæiske Retlige Netværk for civil- og handelssager](#) (se afsnittet "Sagsanlæg ved domstolene").

Hvor kan jeg finde oplysninger om mægling?

Oplysninger om mægling kan findes på webstedet [Mediācija.lv](#).

Hvor kan jeg finde yderligere oplysninger om omkostninger?

Websted med oplysninger om omkostninger

Oplysninger om omkostninger kan findes på [portalen for Letlands domstole](#).

Der kan også findes oplysninger på det officielle websted for [justitsministeriet](#) om bl.a. domstole, retssager, domme fra forvaltningsdomstolene og andre domstole samt andre forskellige oplysninger.

Hvor kan jeg finde oplysninger om de forskellige procedurers gennemsnitlige varighed?

Oplysninger om retssagers længde kan findes i de statistiske rapporter om domstolenes arbejde, som er tilgængelige på webstedet for [domstolenes informationssystem](#) (*Tiesu informācijas sistēma*).

Hvor kan jeg finde oplysninger om en bestemt procedures gennemsnitlige samlede omkostninger?

Der er ingen tilgængelige oplysninger om bestemte procedurers gennemsnitlige samlede omkostninger.

Moms

Hvor finder jeg disse oplysninger?

Gebyrer til staten og domstolene er fritaget for moms.

Hvad er de gældende satser?

Gebyrer til staten og domstolene er fritaget for moms.

Retshjælp

Gældende indkomstgrænse på det civile retlige område

I henhold til [lov om offentlig retshjælp](#) (*Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likums*) yder staten **retshjælp** til **personer**, som: er bevisligt mindrebemidlede eller har økonomiske problemer i overensstemmelse med de relevante procedurer, der er fastsat ved lov pludselig befinder sig i en økonomisk situation og materielle omstændigheder, som forhindrer dem i at forsvare deres rettigheder (f.eks. naturkatastrofer, force majeure eller andre omstændigheder uden for deres kontrol) er fuldstændig afhængige af staten eller de lokale myndigheder.

Hvis personer på grund af deres særlige situation, materielle forhold eller indkomstniveau ikke selv kan betale deres forsvar, ydes der også offentlig **retshjælp** til **personer**, som:

er berettigede til retshjælp fra Letland i kraft af Letlands internationale forpligtelser

har bopæl eller sædvanligt opholdssted i en EU-medlemsstat i tilfælde af en grænseoverskridende tvist.

Offentlig retshjælp tildeles også i **forvaltningssager** (klager over asylafgørelser, anfægtede afgørelser om hjemsendelse og fornyet behandling af afgørelser om tvungen udvisning).

Ansøgninger om retshjælp behandles af [retshjælpskontoret](#) (*Juridiskās palīdzības administrācija*), som træffer beslutning om tildeling af retshjælp og underretter ansøgeren herom.

Gældende indkomstgrænse på det strafferetlige område for tiltalte

I henhold til artikel 17, 18 og 19 i [loven om offentlig retshjælp](#) kan personer, der har ret til et forsvar i straffesager, ansøge om retshjælp på ethvert tidspunkt, inden den endelige dom får retskraft. I straffesager ydes der offentlig retshjælp til rådgivning, bistand ved udarbejdelse af processkrifter og repræsentation under forberedende retsmøder og selve retssagen. Under visse omstændigheder, som er fastlagt i [strafferetsplejeloven](#), beskikker staten en advokat til at repræsentere den tiltalte.

I henhold til artikel 20 i [strafferetsplejeloven](#) har personer, der mistænkes eller tiltales for at have begået en forbrydelse, ret til et forsvar, dvs. ret til at vide, hvilken forbrydelse de mistænkes eller tiltales for, og ret til at vælge, hvordan de ønsker at blive forsvaret. De kan udøve denne ret ved at repræsentere sig selv eller ved at udpege en person efter eget valg til at repræsentere sig. Den person, der handler på deres vegne, kan være en edsvoren advokat. Loven fastlægger visse tilfælde, hvor repræsentation ved en edsvoren advokat er obligatorisk. Hvis den tiltalte ikke har tilstrækkelige midler til at betale en edsvoren advokat og ikke indgår en aftale med en sagfører, der er rede til at påtage sig sagen, sikrer staten, at de bliver repræsenteret, idet den bestemmer, at omkostninger til forsvaret betales af staten, og hvilken eventuel andel af beløbet tiltalte skal betale.

I henhold til artikel 80 i [strafferetsplejeloven](#) kan en tiltalt indgå en aftale med en sagfører, eller en anden kan gøre dette på vedkommendes vegne. Den sagsansvarlige (*procesa virzītājs*) kan ikke indgå en sådan aftale eller antage en bestemt advokat, men skal give den tiltalte de nødvendige oplysninger og give vedkommende mulighed for at kontakte en advokat. Hvis den tiltalte ikke har indgået en aftale i en sag, hvor repræsentation ved en advokat er

obligatorisk, eller i andre sager, hvor den tiltalte ønsker at blive repræsenteret, anmoder den sagsansvarlige den edsvorne senioradvokat om at skaffe en forsvarsadvokat. Senest tre arbejdsdage efter modtagelse af anmodningen fra den sagsansvarlige skal senioradvokaten meddele denne navnet på den advokat, der påtager sig opgaven.

Det hedder videre i artikel 81 i [strafferetsplejeloven](#), der regulerer særlige processuelle skridt, at den sagsansvarlige – hvis der ikke indgås en aftale om forsvaret, eller hvis den pågældende advokat ikke kan deltage i de forskellige faser af sagen – skal vælge en advokat, der skal forsvare den pågældende på de forskellige trin i sagen (eventuelle undersøgelser, hvor den tiltalte er involveret) fra den liste over advokater, som senioradvokaten har udarbejdet for domstolens kompetenceområde.

Artikel 84, stk. 2, i [strafferetsplejeloven](#) bestemmer, at hvis en person ikke har indgået en aftale om sit forsvar, fastlægges betalingsmåde og betaling af salærer og udgifter i forbindelse med retshjælpsadvokatens ydelser af ministerkabinetet (se [ministerkabinetets forskrift nr. 1068 af 22. december 2008 om omfanget af statslig retshjælp, beløb, tilknyttede udgifter og procedurer for betaling heraf](#)).

Gældende indkomstgrænse på det strafferetlige område for ofre

I straffesager kan den forurettede få retshjælp, dvs. en advokat, der repræsenterer dem, og som beskikkes i overensstemmelse med proceduren i [strafferetsplejeloven](#) og de sager, der er omhandlet heri.

Endvidere kan den sagsansvarlige (i henhold til artikel 104, stk. 5, i [strafferetsplejeloven](#)) beslutte at beskikke en advokat til at repræsentere en mindreårig under følgende omstændigheder:

hvis beskyttelsen af en mindreårigs rettigheder og interesser hindres eller ikke på anden måde er sikret

hvis der indgives en begrundet anmodning af en repræsentant for den mindreåriges familie (mor, far eller værge, bedsteforælder, voksne bror eller søster), som den mindreårige bor sammen med, og som tager sig af den mindreårige, eller af en repræsentant for en institution, der beskytter børns rettigheder, eller af en repræsentant for en ikke-statslig organisation, der beskytter børns rettigheder.

Under særlige omstændigheder kan den sagsansvarlige, hvis det i en straffesag ikke er muligt på anden vis at beskytte rettigheder og interesser for en forurettet, som er mindrebemidlet eller har økonomiske problemer, beslutte at beskikke en advokat til at repræsentere den pågældende. Advokatsalærer og proceduren for betaling heraf er i sådanne tilfælde fastlagt af ministerkabinetet (se

[ministerkabinetets forskrift nr. 1493 af 22. december 2009 om regler for omfanget af offentlig retshjælp, beløb, tilknyttede udgifter og proceduren for betaling heraf](#)).

Staten vil så yde retshjælp til den person, der har status som forurettet (hjælp til udarbejdelse af processkrifter og repræsentation i forbindelse med indledende retsmøder og selve retssagen).

Andre betingelser for tildeling af retshjælp til forurettede

Se ovenstående oplysninger om indkomstgrænser på det strafferetlige område.

Andre betingelser for tildeling af retshjælp til tiltalte

Se ovenstående oplysninger om indkomstgrænser for tiltalte på det strafferetlige område.

Omkostningsfrie retssager

Følgende personer er fritaget for at betale sagsomkostninger til staten:

sagsøgere i forbindelse med krav, der rejses af medarbejdere med henblik på aflønning for arbejde, og andre krav, der opstår som følge af ansættelsesforhold eller er relateret hertil

sagsøgere i forbindelse med krav, der opstår som følge af kontrakter om udførelse af arbejde, hvis sagsøger afsoner en dom

sagsøgere i forbindelse med krav, der opstår som følge af personskade, der resulterer i lemlæstelse eller andre sundhedsskader, eller død

sagsøgere i forbindelse med krav om inddrivelse af underholdsbidrag til et barn eller en forælder, og krav i forbindelse med bestemmelse af faderskab, hvis kravet anmeldes sammen med et krav om inddrivelse af underholdsbidrag til et barn

sagsøger i sager om anerkendelse eller anerkendelse og fuldbyrdelse af en udenlandsk afgørelse om inddrivelse af underholdsbidrag til et barn eller en forælder

sagsøgere i forbindelse med krav om godtgørelse for økonomiske og ikke-økonomiske skader, der opstår som følge af strafbare handlinger anklagere, statslige eller lokale myndigheder og personer, som er berettiget til ved domstolene at forsvare andre personers rettigheder og lovbeskyttede interesser

sagsøgere i sager, der vedrører en afgørelse om, at en person er frakendt retsevne, eller om udpegelse af en værge

sagsøgere i sager om at sætte en person under formynderskab på grund af den pågældendes udsvævende eller ødsle livsstil eller overdrevne indtagelse af alkohol eller euforiserende stoffer

sagsøgte i sager vedrørende nedsættelse af underholdsbidrag tilkendt af en domstol til et barn eller en forælder og nedsættelse af underholdsbidrag, som retten har tilkendt på grundlag af et krav, som er opstået som følge af personskade, der resulterer i lemlæstelse eller anden sundhedsskade, eller dødsfald

sagsøgere i sager, hvor et barn på ulovlig vis er blevet flyttet over en grænse eller tilbageholdt

administratorer i forbindelse med krav, der fremsættes til fordel for fysiske eller juridiske personer, som er kendt insolvente, og administratorer, der indgiver en erklæring om juridiske personers insolvens under de omstændigheder, der er omhandlet i stk. 3 i [artikel 51 i lov om insolvens \(Maksātnespējas likums\)](#)

rekvirenter i forbindelse med sager om fuldbyrdelse af inddrivelse af betalinger til staten

rekvirenter i forbindelse med sager om fuldbyrdelse, hvor inddrivelsen er baseret på et enkelt dokument, der muliggør fuldbyrdelse af kravet i en bistandsøgt medlemsstat

told- og skatteafdelinger i forbindelse med indgivelse af en begæring om en juridisk persons insolvens

kontoret for borgerskabs- og indvandringsanliggender (*Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde*) i forbindelse med frakendelse af lettisk statsborgerskab

statens socialforsikringsagentur (*Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra*) i forbindelse med sager om inddrivelse af finansielle midler til staten i relation til sociale sikringsydelse eller udbetaling af for høje statslige sociale ydelser og sociale sikringsydelse eller betaling af statslige socialydelser i forbindelse med trafikulykker.

Parterne kan også blive **fritaget for at betale sagsomkostninger** til staten i andre tilfælde, som er fastlagt ved lov. En domstol eller en dommer kan, efter at have vurderet en fysisk persons økonomiske situation, fritage vedkommende helt eller delvist for at betale sagsomkostninger til staten, udskyde betalingen af sagsomkostningerne til staten eller afsige kendelse om ratevis betaling.

Hvornår skal den tabende part betale den vindende parts omkostninger?

Den part, som får medhold i sagen, kan få godtgjort alle de sagsomkostninger, som vedkommende har afholdt, af den anden part. Hvis der gives delvist medhold i sagen, kan omkostningerne godtgøres i forhold til den del af kravet, som retten har tiltrådt. Sagsøgte godtgøres i forhold til den del af kravet, som retten ikke har tiltrådt. Hvis der afsiges en udeblivelsesdom, godtgøres statslige afgifter i forbindelse med en begæring om genoptagelse af sagen og en ny dom ikke.

Hvis sagsøger får helt eller delvist medhold i sagen, skal sagsøgte, i det omfang det er fastsat ved lov, afholde sagsøgers omkostninger ved at anlægge sagen, såsom advokatsalærer, udgifter i forbindelse med deltagelse i retsmøder, udgifter i forbindelse med tilvejebringelse af beviser o.l. Hvis sagsøger ikke får medhold i sagen, skal denne afholde de omkostninger, som sagsøgte har afholdt i forbindelse med sit forsvar.

Honorarer til sagkyndige

Honorarer til sagkyndige betales af den part, som indgav begæringen om bistand fra sagkyndige, før der træffes afgørelse i sagen. En part, som er fritaget for at betale sagsomkostninger, skal ikke betale omkostninger til sagkyndige. I så fald betaler domstolsstyrelsen honoraret til den sagkyndige (dog ikke til statsansatte retsmedicinere).

Oversætter- og tolkehonorarer

Hvis sagens parter ikke behersker det sprog, der benyttes ved sagens behandling (medmindre de repræsenterer juridiske personer), skal retten sikre, at de kan sætte sig ind i sagens akter og deltage i sagen med hjælp fra en tolk.

Relevante dokumenter

[Lettisk undersøgelsesrapport om gennemsigtigheden af omkostninger](#) (742 Kb)

Sidste opdatering: 07/06/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Medlemslandene med ansvar for at forvalte siderne om nationale forhold er i gang med at opdatere noget af indholdet på dette website som følge af Storbritanniens udtræden af EU. Hvis du støder på indhold, som endnu ikke afspejler Storbritanniens udtræden, er det en fejl og vil blive rettet.